

Analysis of the Lived Experiences of Elite Migrant Students Regarding the Value Systems of Their Host Universities

Mahdi. Tikani¹, Mohammad Reza. Nili Ahmadabadi^{2*}, Hamid Reza. Safavi³

¹ PhD Candidate, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

² Associate Professor, Faculty of Education and Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran

³ Professor, Department of Civil Engineering, Isfahan University of Technology, Isfahan, Iran

* Corresponding author email address: m.nili.a@edu.ui.ac.ir

Article Info

Article type:

Original Research

How to cite this article:

Tikani, M., Nili Ahmadabadi, M. R., & Safavi, H. R. (2026). Analysis of the Lived Experiences of Elite Migrant Students Regarding the Value Systems of Their Host Universities. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 32(2), 111-127.

© 2026 the authors. Published by Institute for Research and Planning in Higher Education (IRPHE), Tehran, Iran. This is an open access article under the terms of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) License.

ABSTRACT

Core and key values in every university are an inseparable part of academic culture. While values articulated in official university documents represent one dimension, another dimension consists of the values perceived and experienced by students. The present study aims to explore the value system perceived by elite international students by analyzing their lived experiences within the universities they attend. This research is qualitative in nature and follows an interpretative phenomenological approach. Data were collected through semi-structured interviews with 10 elite international students, and thematic analysis was employed for data analysis. Based on the framework proposed by Attride-Stirling, the analysis was conducted at three levels: basic themes, organizing themes, and global themes. The overarching global theme of "experienced university values" encompassed four organizing themes: scientific and research values, educational and learning values, social and relational values, and economic and career-oriented values. The findings of this study revealed a relative alignment between the values perceived by students and those articulated in the official documents of selected universities. In this regard, it is recommended that universities in Iran operationalize key values identified in this research—such as emotional support for students, stronger university–industry collaboration, diverse learning models, and the efficiency and quality of research—in order to bridge existing gaps and enhance the overall academic environment.

Keywords: Lived experiences, University values, Elite international students, Thematic analysis

فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی

دوره ۳۲، شماره ۲، صفحه ۱۱۱-۱۲۷

شاپای الکترونیکی: ۲۲۰۱-۲۷۱۷

واکاوی تجارب زیسته دانشجویان نخبه مهاجر از نظام ارزشی دانشگاه‌های محل تحصیل

مهدی تیکنی^۱، محمدرضا نیلی احمدآبادی^۲، حمیدرضا صفوی^۳

۱. دانشجوی دکتری، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

۲. دانشیار، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

۳. استاد، دانشکده مهندسی عمران، دانشگاه صنعتی اصفهان، اصفهان، ایران

*ایمیل نویسنده مسئول: m.nili.a@edu.ui.ac.ir

اطلاعات مقاله

چکیده

نوع مقاله

پژوهشی اصیل

نحوه استناد به این مقاله:

تیکنی، مهدی، نیلی احمدآبادی، محمدرضا، و صفوی، حمیدرضا. (۱۴۰۵). واکاوی تجارب زیسته دانشجویان نخبه مهاجر از نظام ارزشی دانشگاه‌های محل تحصیل. *فصلنامه پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی*, ۳۲(۲), ۱۱۱-۱۲۷.

ارزش‌های محوری و کلیدی در هر دانشگاه جزء جدایی‌ناپذیر فرهنگ دانشگاهی محسوب می‌شود. بررسی ارزش‌های مطرح شده در اسناد دانشگاهی از یک سو و از سوی دیگر، ارزش‌های ادراک شده و تجربه شده توسط دانشجویان اهمیت دارد. پژوهش حاضر با واکاوی تجارب زیسته دانشجویان نخبه مهاجرت کرده از کشور، به دنبال یافتن نظام ارزشی ادراک شده توسط آنان در دانشگاه‌های محل تحصیل‌شان است. پژوهش حاضر کیفی و از نوع مطالعات تفسیری اساسی است. برای جمع‌آوری داده‌ها با ۱۰ نفر از دانشجویان نخبه مهاجر مصاحبه نیمه ساختاریافته انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون بهره گرفته شد. در پژوهش حاضر تحلیل مضامین بر اساس دیدگاه آتراید-استرلینگ در سه سطح مضمون‌های پایه، مضمون‌های سازمان‌دهنده و مضمون‌های فراگیر صورت گرفت. ارزش‌های تجربه شده دانشگاهی به‌عنوان مضمون فراگیر و اصلی شامل چهار مضمون سازمان‌دهنده ارزش‌های علمی و پژوهشی، ارزش‌های آموزشی و یادگیری، ارزش‌های اجتماعی و ارتباطی و ارزش‌های اقتصادی و شغلی تحلیل شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که بین ارزش‌های ادراک شده توسط دانشجویان و ارزش‌های مطرح شده در اسناد دانشگاهی منتخب همسویی نسبی وجود دارد. در این خصوص، عملیاتی ساختن ارزش‌هایی مانند پشتیبانی عاطفی دانشجویان، ارتباط با صنعت، تنوع الگوهای یادگیری و کارآمدی و کیفیت پژوهش‌ها که از یافته‌های این پژوهش است، در دانشگاه‌های کشور پیشنهاد می‌شود.

کلیدواژگان: تجارب زیسته، ارزش‌های دانشگاهی، نخبگان مهاجر، تحلیل مضمون.

© ۱۴۰۵ تمامی حقوق انتشار این مقاله متعلق به نویسنده است. انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با گواهی (CC BY 4.0) صورت گرفته است.

مقدمه

فرهنگ شامل ارزش‌ها، باورها، هنجارها، دانش‌ها، مهارت‌ها، آیین‌ها، مناسک، زبان، نمادها و مانند اینهاست (Zaker Salehi, 2018) در این میان، سازمان‌های علمی در مقایسه با سایر انواع سازمان‌ها فرهنگ متمایزی دارند (Hendrickson, 2023). فرهنگ دانشگاه الگویی متفاوتی از فرهنگ سازمانی با ارزش‌ها، اعتقادات و پیشفرض‌هایی است که در عموم دانشگاه‌ها مشترک است. فرهنگ دانشگاه به صورت فردی شکل نمی‌گیرد، بلکه تبادل و پذیرش جمعی از ارزش‌ها در فرهنگ دانشگاه نقش اساسی دارد. بر اساس نظر کوه و وایت، فرهنگ دانشگاه الگویی از هنجارها، ارزش‌ها، اقدامات و اعتقاداتی است که رفتار افراد و گروه‌ها را هدایت می‌کند. در محیط دانشگاه نحوه تعامل اعضای دانشگاه با دانشجویان اهمیت ویژه‌ای دارد (Beytekin et al., 2010). دانشگاه‌ها در تولید علم، تولید فرهنگ دانشگاهی و انتقال ارزش‌ها و هنجارهای علمی نقش مهمی دارند (Pasandideh et al., 2016). به نظر روشه (Roche, 1988) ارزش‌ها آرمان‌هایی هستند که یک جمع برای خود قایل می‌شود و بدان اعتقاد دارد.

مدل معروف ادگار شاین (Schein, 2010) برای تحلیل فرهنگ سازمانی - به‌ویژه در محیط‌های دانشگاهی - یکی از چارچوب‌های تحلیلی معتبر و پرکاربرد است. وی فرهنگ سازمانی را به سه سطح اصلی تقسیم می‌کند:

۱. مصنوعات شامل نمودهای ظاهری مانند ساختمان‌ها، زبان، شعارها و فناوری؛

۲. ارزش‌های پذیرفته‌شده شامل ارزش‌ها و هنجارهای رسمی اعلام‌شده از سوی سازمان؛

۳. مفروضات بنیادین که عمیق‌ترین لایه‌های ناخودآگاه فرهنگ را شکل می‌دهند.

نگرش‌ها و ارزش‌ها اصول و باورهایی هستند که انتخاب‌ها، قضاوت‌ها، رفتارها و اقدامات فرد را تحت تأثیر قرار می‌دهند و در جهت رفاه فردی، اجتماعی و محیط‌زیستی هدایت می‌کنند (Oecd, 2019). ارزش‌های دانشگاهی تجربه آکادمیک را شکل می‌دهند و بر توسعه شخصی، انتخاب‌های حرفه‌ای و مسئولیت‌های اجتماعی دانشجویان تأثیر می‌گذارند. درک دانشجویان از ارزش‌های دانشگاهی به‌طور چشمگیر بر درگیری و رضایت آنها در محیط آموزشی تأثیر می‌گذارد. سازمان توسعه و همکاری اقتصادی در گزارشی مربوط به ارزش‌های یادگیری در سال ۲۰۳۰، این ارزش‌ها را به چهار دسته ارزش‌های شخصی، ارزش‌های اجتماعی، ارزش‌های فرهنگی در جامعه و ارزش‌های انسانی طبقه‌بندی می‌کند (Oecd, 2019):

بر این اساس، پژوهش حاضر به دنبال واکاوی ارزش‌های دانشگاهی در تجارب زیسته دانشجویان نخبه مهاجر از دانشگاه محل تحصیل‌شان بود.

ارزش‌های دانشگاهی بخشی از ارزش‌های علمی هستند که در گستره علم به کار می‌روند و معیار سنجش نظریه‌پردازی‌ها و فعالیت‌های علمی محسوب می‌شوند (Javaadpoor, 2020).

ارزش‌های دانشگاهی سنگ بنای مؤسسات آموزش عالی را تشکیل می‌دهند و شیوه اجرای پژوهش، تدریس و یادگیری را شکل می‌دهند. این ارزش‌ها طیفی از اصول را در بر می‌گیرند که رفتار و فرایندهای تصمیم‌گیری دانشجویان، اعضای هیئت علمی و مدیران را در محیط‌های دانشگاهی هدایت می‌کنند. اهمیت ارزش‌های دانشگاهی در توانایی آنها برای ایجاد محیطی مناسب برای رشد فکری، رفتار اخلاقی و پیشرفت دانش نهفته است. یکی از ارزش‌های اساسی دانشگاهی، صداقت علمی است که شامل صداقت، اعتماد، انصاف، احترام و مسئولیت‌پذیری در فعالیت‌های علمی می‌شود (International Center for Academic, 2021). این ارزش در حفظ اعتبار پژوهش و اطمینان از اجرا و گزارش صادقانه کار دانشگاهی بسیار مهم است. ارزش کلیدی دیگر دانشگاه جست‌وجوی دانش و حقیقت است. دانشگاه‌ها اغلب به‌عنوان بسترهای

پژوهش آزاد دیده می‌شوند، جایی که ایده‌ها می‌توانند بدون ترس از سانسور یا تلافی مورد بررسی و چالش قرار گیرند (Altbach, 2007). این ارزش ارتباط نزدیکی با آزادی دانشگاهی دارد که از حقوق دانشمندان برای تدریس، پژوهش و انتشار بدون دخالت بی‌مورد محافظت می‌کند. در این میان، تنوع و فراگیری نیز در سال‌های اخیر به‌عنوان ارزش‌های دانشگاهی مهم ظهور کرده‌اند. دانشگاه‌ها به‌طور فزاینده اهمیت ایجاد محیط‌هایی را که از افراد با پیشینه‌های متنوع استقبال و حمایت می‌کنند، تشخیص می‌دهند، زیرا این تنوع تجربه دانشگاهی را غنی و به درک جامع‌تر مسائل پیچیده کمک می‌کند (Smith, 2020). ارزش مسئولیت اجتماعی در دانشگاه‌ها برجستگی خاصی یافته است و مؤسسات نقش خود را در پرداختن به چالش‌های اجتماعی تشخیص می‌دهند. این ارزش شامل اجرای پژوهش‌هایی است که جامعه‌محور باشد و دانشجویان را برای تبدیل شدن به شهروندانی فعال آماده کند (Brennan et al., 2004).

نظام ارزش‌های دانشگاهی به‌عنوان یکی از ارکان پنهان و در عین حال بنیادین در فرهنگ سازمانی دانشگاه، در شکل‌دهی به رفتار، تصمیم‌گیری و کنش جمعی در محیط‌های علمی نقشی کلیدی دارد. مطابق نظریه فرهنگ سازمانی ادگار شاین (Schein, 2010)، ارزش‌ها در لایه میانی ساختار فرهنگی سازمان قرار دارند، جایی میان مفروضات بنیادین و مصنوعات بیرونی و از این رو، نه تنها بر قواعد رسمی، بلکه بر تعاملات و انتظارات غیررسمی نیز اثرگذارند. فرهنگ شامل ارزش‌ها، باورها، هنجارها، دانش‌ها، مهارت‌ها، آیین‌ها، مناسک، زبان، نمادها و مانند اینهاست. شن و تیان فرهنگ آکادمیک را به چهار حوزه تقسیم کرده‌اند: ۱. چشم‌انداز آکادمیک، ۲. روحیات دانشگاهی، ۳. اخلاق حرفه‌ای دانشگاهی و ۴. محیط‌ها و فضاها (Zaker Salehi, 2018). از سوی دیگر، بر اساس مدل فرهنگ دانشگاهی پیشنهادی بیتی‌کین و همکاران (Beytekin et al., 2010) دانشگاه به‌مثابه نهادی دارای فرهنگ خاص تلقی می‌شود؛ فرهنگی که از طریق تعامل مستمر اعضا شکل می‌گیرد و از ارزش‌های مشترک، هنجارهای رفتاری و باورهای بنیادین تغذیه می‌شود. بنابراین، درک دقیق نظام ارزشی دانشگاهی فقط با مراجعه به اسناد رسمی ممکن نیست، بلکه مستلزم کاوش در «تجربه زیسته» کنشگران دانشگاهی از فرهنگ دانشگاه محل تحصیل است. همچنین در چارچوب نظریه یادگیری تحولی (Mezirow, 1991)، ارزش‌هایی که در بستر دانشگاهی تجربه می‌شوند، می‌توانند به تغییر در افق دید دانشجویان و بازاندیشی در جهان‌بینی آنها منجر شوند. در این میان، دانشجویان نخبه مهاجر که در دانشگاه‌های تراز اول جهان تحصیل می‌کنند، در موقعیتی منحصر به فرد برای مشاهده، تجربه و مقایسه این ارزش‌ها قرار دارند. آنها نه تنها از منظر فرهنگی «بیگانه» هستند، بلکه به دلیل سرمایه علمی بالاتر، حساسیت بیشتری در خصوص سازوکارهای ارزشی محیط دانشگاهی دارند.

برخلاف برخی از پژوهش‌ها که به بررسی تأثیر ارزش‌های دانشگاهی بر ابعاد شخصیتی یا هویتی دانشجویان می‌پردازند (Zhang et al., 2023)، این مطالعه در پی آن نیست که رابطه‌ای علی میان ارزش‌ها و ساختار شخصیتی برقرار کند، بلکه صرفاً بر بازنمایی و تحلیل تجارب زیسته دانشجویان نخبه مهاجر از ادراک خود از نظام ارزشی دانشگاه‌های مقصد متمرکز است.

پیشینه پژوهش

در مرور ادبیات موضوع، جایگاه فرهنگ دانشگاهی و نظام ارزش‌ها به‌عنوان زیرساخت اصلی تجربه تحصیلی دانشجویان اهمیت بنیادین دارد. فرهنگ دانشگاهی مفهومی پیچیده و چندلایه است که شامل مجموعه‌ای از ارزش‌ها، هنجارها، باورها، آیین‌ها و الگوهای رفتاری مشترک میان اعضای جامعه دانشگاهی می‌شود (Altbach, 2007; Hendrickson, 2023). طبق دیدگاه بیتی‌کین و همکاران (Beytekin et al., 2010)، فرهنگ دانشگاهی را می‌توان الگویی از ارزش‌ها، کنش‌ها و اعتقادات دانست که تعاملات آموزشی، پژوهشی و اجتماعی در دانشگاه را سامان می‌دهد. این فرهنگ هویتی جمعی برای دانشگاه می‌سازد که نحوه مواجهه دانشجویان با نظام یادگیری، استادان، همسالان و ساختار نهادی را شکل می‌دهد.

در بررسی پیشینه پژوهش سه موضوع در سه بعد مختلف بررسی شد: در بخش اول با مراجعه به اسناد و وبسایت‌های دانشگاه‌های مطرح دنیا ارزش‌های محوری مطرح شده در اسناد بالادستی دانشگاه‌ها بررسی شد. در بخش دوم پژوهش‌ها درباره ارزش‌ها در دانشگاه‌های مختلف بررسی شد. در بخش سوم نیز مروری بر پژوهش‌هایی شد که به بررسی تجارب زیسته دانشجویان در زمینه‌های مرتبط با ارزش‌ها و فرهنگ دانشگاهی پرداخته‌اند.

الف: ارزش‌های محوری در اسناد و بیانیه‌های مأموریت دانشگاه‌ها

در این بخش برای نمونه ارزش‌های محوری در دانشگاه MIT به‌عنوان یکی از دانشگاه‌های برتر جهان معرفی شده است. در جدول ۱ ارزش‌های محوری و کلیدی در ۵ دانشگاه از دانشگاه‌های برتر دنیا ارائه شده و تفاوت ارزش‌های این دانشگاه‌ها قابل ملاحظه است. ارزش‌های محوری دانشگاه MIT طبق تارنمای دانشگاه، به شرح زیر است:

- تعالی و کنجکاوی (تعالی فکری، خلاقیت، صداقت، اکتشاف، اختراع و حذف مرزهای بین رشته‌ای)
- گشاده‌رویی و احترام (اشتراک‌گذاری اطلاعات، احترام به یکدیگر، شفافیت و اعتماد)
- تعلق و اجتماع (محیطی دلسوز، سالم و ایمن برای شکوفایی همه اعضای جامعه)

جدول ۱

ارزش‌های محوری و کلیدی در ۵ دانشگاه از برترین دانشگاه‌های دنیا (استخراج شده توسط پژوهشگر از تارنمای دانشگاه‌ها)

شفافیت و صداقت	تعلق و اجتماع	تنوع و شمول فرهنگی	تعامل و همکاری	و خلاقیت	برتری علمی و حرفه‌ای	مسئولیت‌پذیری
دانشگاه MIT						
دانشگاه آلبرتا						
دانشگاه آکسفورد						
دانشگاه ETH سوئیس						
دانشگاه هاروارد						

در ادامه برای نمونه ارزش‌های محوری برترین دانشگاه صنعتی کشور، ارائه شده در تارنمای رسمی دانشگاه صنعتی، معرفی شده است:

- اعتبار و کیفیت علمی (حفظ و ارتقای کیفیت، اعتبار علمی و شهرت دانشگاه در سطح ملی و بین‌المللی)؛
- اثربخشی اجتماعی (اهتمام به مفید بودن برای جامعه، کشور و جهان)؛
- خرد جمعی (احترام به خرد جمعی و استفاده از آن در تصمیم‌سازی و برنامه‌ریزی در دانشگاه)؛
- نظم و انضباط (حفظ و ارتقای نظم و انضباط در کلیه فعالیت‌ها)؛
- همبستگی درون‌سازمانی (حفظ و تقویت روحیه همکاری، مشارکت، همبستگی و تعهد در تمام اعضای خانواده دانشگاه شامل استادان، دانشجویان، کارکنان و مدیران)؛

- اخلاق‌مداری (رعایت اصول اخلاق آکادمیک و حرفه‌ای از جمله مسئولیت‌پذیری، پاسخگو بودن در برابر جامعه و ذینفعان، پایبندی به تعهدات، رعایت حقوق معنوی، پرهیز از رفتارهای تبعیض‌آمیز و قانون‌مداری)؛ ارزش‌های اخلاق اسلامی (به‌ویژه خردورزی، احترام به کرامت انسانی، احترام به علم و عالم، عدالت‌محوری، صداقت و امانتداری، ادب و حسن خلق)؛
- آزاداندیشی و پرسشگری (فراهم کردن فضای آرامش بخش، بانشاط و امن برای آزاداندیشی، پرسشگری و تبادل آرا برای دانشجویان، کارکنان و استادان).

با توجه به **جدول ۱**، در دانشگاه‌های برتر دنیا بین ۳ تا ۵ ارزش کلیدی و محوری بیان شده است. همچنین بررسی ارزش‌های محوری در دانشگاه‌های صنعتی شریف، تربیت مدرس، تهران و صنعتی اصفهان طیف وسیع و متنوعی از ارزش‌های دانشگاهی در دانشگاه‌های داخلی بیان شده است که به ترتیب میزان مشابهت در این دانشگاه‌ها عبارت است از: "اخلاق‌مداری، اعتبار و کیفیت علمی، اثربخشی اجتماعی، آزاداندیشی و پرسشگری، تکریم علم و عالم و دستاوردهای علمی، خرد جمعی، نظم و انضباط، همبستگی درون‌سازمانی، عدالت‌محوری، همکاری‌های بین‌المللی، نوآوری، تلاش مستمر در دانش‌آفرینی و دانش‌گستری، ارتباط هدفمند با دانش‌آموختگان، حاکمیت جهان‌بینی توحیدی، فرهنگ اصیل ایرانی - اسلامی و هویت جمعی".

ب: ارزش‌های محوری دانشگاه‌ها از منظر پژوهشگران

در ادامه به مرور پژوهش‌هایی پرداخته شده که ارزش‌های دانشگاهی در آن ارزیابی شده است.

بندرانکو (Bondarenko, 2022) در پژوهشی در خصوص اهداف دانشگاه‌های برتر به دو ارزش آزادی آکادمیک و خودمختاری و ارزش‌های فرهنگی و اخلاقی اشاره می‌کند. برزنیک و لو (Breznik & Law, 2019) در پژوهشی بیانیه‌های مأموریت در دانشگاه‌های برتر دنیا را بررسی و به ارزش‌های آموزشی و پژوهشی شامل ارزش‌های اصلی مانند پژوهش، آموزش و دانشجو در بیانیه‌های مأموریت بسیاری از دانشگاه‌های برتر اشاره کرده‌اند که تعهد آنها به پیشبرد دانش و تربیت رهبران آینده را نشان می‌دهد. سیمون و همکاران (Simon et al., 2020) در پژوهشی در تبیین مفهوم پایداری در دانشگاه‌های برتر رومانی بر اهمیت زیاد دانشگاه‌های پیشرو به مسئولیت اجتماعی، پایداری و مقابله با چالش‌های جهانی اشاره می‌کنند.

علیزاده (Alizadeh, 2022) در پژوهشی به مطالعه ارزش‌های محوری در دانشگاه امین پرداخته و با مصاحبه با ۱۰ نفر از خبرگان در دانشگاه و بررسی اسناد موجود، به پنج ارزش خدامحوری، ولایت‌مداری، اخلاق‌محوری، ارتقای هویت ایرانی - اسلامی - انقلابی و احترام به جایگاه انسانی اشاره کرده است. امینی باغ و سلیمی (Aminnibag & Salimi, 2025) ترویج فرهنگ همکاری، احترام متقابل، تنوع فکری و اندیشه‌های پویا و نشاط علمی را از اجزای دانشگاه خلاق معرفی می‌کنند.

ج: واکاوی تجارب زیسته دانشجویان در موضوعات نزدیک به موضوع پژوهش

محمدی (Mohammadi, 2022) در پژوهشی به واکاوی تجربه‌های زیسته دانشجویان دانشگاه فرهنگیان از زندگی دینی پرداخته و این تجارب را در پنج مضمون اصلی شامل احساس حضور خداوند در زندگی، آرامش و امنیت، راه و رسم زندگی، عمل به قواعد و قوانین دین و رعایت اخلاق دسته بندی کرده است. اقدام‌پور و همکاران (Eghdampour et al., 2020) در پژوهشی به بررسی تجارب زیسته دانشجویان از مسئولیت‌پذیری اجتماعی در دانشگاه پرداختند. در این پژوهش کیفی یافته‌های حاصل از تجارب زیسته دانشجویان در قالب هفت مقوله اصلی (فضای حاکم بر آموزش عالی، اصول حاکم بر آموزش عالی، عوامل زمینه‌ساز مسئولیت‌پذیری، درک همدلانه، نقش‌پذیری و مشارکت، ارزش‌مداری و ساختار اجتماعی دانشگاه) و ۷۱ مقوله فرعی دسته‌بندی شد. باقرشاهی و همکاران (Baghershahi et al., 2023) در پژوهشی به فهم تجارب زیسته دانشجویان از فرهنگ آموزش مجازی در آموزش عالی پرداختند. نتایج این پژوهش کیفی نشان داد که از بین رفتن هویت

دانشجویی، از بین رفتن انجمن‌های دانشجویی، از بین رفتن محافل علمی دانشجویی، از بین رفتن هویت استادان، نبود ارتباط مؤثر و شبکه‌سازی بین استادان از اجزای اصلی اثرگذار بر فرهنگ آموزش مجازی هستند. برهان‌نژاد و همکاران (Borhannejad et al., 2022) به واکاوی تجارب زیسته دانشجویان دکتری در دانشگاه شیراز از فرصت‌های مطالعاتی با رویکردی تفسیری و راهبرد پدیدارشناسی پرداختند. یافته‌های مطالعه در پنج مضمون سازمان‌دهنده، زمانی برای گفت‌وگوی بین فرهنگ‌ها، زمانی برای جامعه‌پذیری، زمانی برای آشنایی، تعامل و فهم ساختار آکادمیک، فرصتی برای خودشناسی و توسعه حرفه‌ای، زمانی برای جدایی و گام برداشتن در مسیر جدید پژوهشی بازآرایی شدند. اصغری (Asghari, 2022) در پژوهشی کیفی با رویکردی پدیدارشناسانه به دنبال کشف تجربه‌های عمیق دانشجویان ایرانی به‌عنوان دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه‌های کشور بلژیک بود. یافته‌ها بر اساس تجربه زیسته دانشجویان نشان‌دهنده «مزیت تحصیل» در دانشگاه مقصد شامل کیفیت یادگیری، کیفیت پژوهش، تسهیلات علمی در دسترس و «افزایش ارتباط بینا فرهنگی» به دلیل تنوع دانشجویان بین‌المللی در دانشگاه مقصد و همچنین «افزایش شانس شغلی» متأثر از اعتبار جهانی دانشگاه، ارتباطات بین‌المللی و ارتباط مستمر دانشگاه با بخش صنعت و تأثیر غیرمستقیم قوانین مهاجرت است.

در جمع‌بندی کلی می‌توان گفت که ارزش‌های دانشگاهی، هسته مفهومی فرهنگ دانشگاهی‌اند. این ارزش‌ها ممکن است در بیانیه‌های رسمی دانشگاه‌ها مانند مأموریت‌نامه‌ها و اسناد راهبردی نمود یابند (Breznik & Law, 2019). اما در عین حال در زندگی روزمره و تجربه دانشجویان در تعامل با محیط دانشگاه به‌صورت عملیاتی و زیسته تجربه می‌شوند (Klein, 2010; Estep et al., 2017). در این میان، درک و تفسیر شخصی دانشجویان از این ارزش‌ها، بسته به پیش‌زمینه فرهنگی، تحصیلی و نظام ارزشی دانشگاه مبدأ، متفاوت خواهد بود (Asghari, 2022).

بررسی پژوهش‌های انجام‌شده نشان داد که بخشی از ادبیات جهانی درباره درک دانشجویان بین‌المللی از تجربه یادگیری، تعاملات دانشگاهی یا کیفیت آموزش است (Gamage et al., 2021; Borhannejad et al., 2022). با این حال، کمتر پژوهشی به بررسی مستقیم تجربه ادراک‌شده نخبگان مهاجر ایرانی از نظام ارزش‌های دانشگاه‌های مقصد اختصاص یافته است. از سوی دیگر، در فضای آموزش عالی ایران هرچند مفهوم «فرهنگ دانشگاهی» در اسناد راهبردی برخی دانشگاه‌ها مطرح شده، اما مطالعات تجربی درباره تجربه ارزش‌ها از دیدگاه دانشجویان - به‌ویژه آنان که تجربه تحصیل در محیط‌های آموزشی متکثر و بین‌المللی را دارند - اندک و پراکنده است (Pasandideh; Mohammadi, 2022; et al., 2016). در مطالعه حاضر تلاش شد تا با هدف رفع این خلأ پژوهش و با تمرکز بر تجربه زیسته دانشجویان نخبه مهاجر، این مسئله تبیین شود که چگونه ارزش‌های دانشگاهی توسط دانشجویان درک، تجربه و تفسیر شده‌اند و چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی با نظام ارزشی تجربه‌شده در دانشگاه‌های مبدأ دارند.

روش پژوهش

برای دستیابی به هدف پژوهش از رویکرد کیفی در پژوهش استفاده شد. پژوهش‌های کیفی در بردارنده روش‌های عمیق و ژرفانگری‌اند که برای کشف معنایی که افراد به پدیده‌های اجتماعی و فرهنگی می‌دهند و نیز روشن کردن فرایندهای ذهنی رفتارها استفاده می‌شود. در پژوهش حاضر راهبرد مطالعات تفسیری اساسی انتخاب شد. مطالعه تفسیری اساسی گونه‌ای از پژوهش کیفی است که در آن شیوه‌های متفاوتی برای جمع‌آوری اطلاعات از قبیل مصاحبه، مشاهده و مرور و بررسی اسناد و مدارک به‌منظور توصیف پدیده مورد تحقیق به‌کار گرفته می‌شود (Razavieh, 2017).

مشارکت‌کنندگان در این پژوهش ۱۰ نفر از دانشجویان نخبه ایرانی در حال تحصیل در دانشگاه‌های برتر دنیا بودند. منظور از دانشجویان نخبه دانشجویانی است که در یکی از دانشگاه‌های برتر ایران (صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر، صنعتی اصفهان و شیراز) تحصیل کرده‌اند و هم‌اکنون نیز در دانشگاه‌های برتر دنیا با رتبه‌بندی بالا تحصیل می‌کنند. روش گردآوری اطلاعات مصاحبه نیمه ساختاریافته بود که به صورت ویدئوکفرانس انجام شد. انتخاب نمونه ۱۰ نفره موجود با اطلاعاتی که از دانش‌آموختگان مهاجر یکی از دبیرستان‌های مطرح شهر اصفهان در دست بود، آغاز شد و پس از آن با روش گلوله‌برفی ادامه یافت. **جدول ۲** مشخصات نمونه پژوهش ارائه شده است.

جدول ۲

سیمای مشارکت‌کنندگان در پژوهش

مشارکت کننده	جنسیت	سن	مقطع تحصیلی	رشته	دانشگاه محل تحصیل در ایران	دانشگاه محل رتبه‌بندی تایمز	کشور محل تحصیل
۱	مرد	۲۷	کارشناسی ارشد	مهندسی مکانیک	صنعتی شریف تهران	دانشگاه بریتیش کلمبیا	کانادا
۲	مرد	۲۹	دکتری	بیومکانیک	صنعتی اصفهان	ای پی اف ال	سوئیس
۳	مرد	۲۵	دکتری	مهندسی برق	صنعتی اصفهان	می نی سوتا	امریکا
۴	مرد	۲۵	کارشناسی ارشد	مهندسی کامپیوتر	صنعتی شریف تهران	آلبرتا	کانادا
۵	مرد	۳۴	دکتری	بیومکانیک	صنعتی شریف اصفهان - یزد	آلبرتا	کانادا
۶	مرد	۲۸	دکتری	مهندسی برق	صنعتی شریف تهران	دانشگاه واترلو	کانادا
۷	مرد	۳۸	دکتری	مهندسی برق	صنعتی اصفهان	آلبرتا	کانادا
۸	مرد	۳۴	دکتری	مهندسی برق (هوافضا)	شیراز	آکادمی علوم و تکنولوژی چین	چین
۹	مرد	۳۷	دکتری	مهندسی شیمی	صنعتی امیرکبیر تهران	آلبرتا	کانادا
۱۰	مرد	۳۷	دکتری	مهندسی شیمی	صنعتی اصفهان	ای تی اچ	سوئیس

روایی سؤالات مصاحبه با بررسی و نظرهای استادان اصلاح و پروتکل مصاحبه بر اساس آن تدوین شد. به منظور حصول اطمینان از اعتبار داده‌ها از معیارهای اعتبارسنجی کیفی قابلیت اعتبار (مطالعه مکرر، مقایسه داده‌ها و خلاصه‌سازی و دسته‌بندی اطلاعات و بازبینی توسط پژوهشگران همکار)، تأییدپذیری (مستندسازی و تشریح تمام مراحل پژوهش) و قابلیت انتقال (ارائه توصیف مبسوط و روشن از بستر و زمینه پژوهش) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل مضمون بهره گرفته شد. تحلیل مضمون به روشی برای شناخت، تحلیل و گزارش الگوهای موجود در داده‌های کیفی اطلاق می‌شود. این روش از شمارش کلمات و عبارات آشکار فراتر می‌رود و داده‌های پراکنده و متنوع

را به داده‌های غنی و تفصیلی تبدیل می‌کند (Braun & Clarke, 2006). مقصود از مضمون "ویژگی‌های تکراری و متمایز در متن است که به نظر پژوهشگر نشان‌دهنده تجربه و درک خاص در ارتباط با سؤالات تحقیق است" (Horrocks et al., 2018). با توجه به تنوع روش‌های به‌کار رفته در تحلیل مضمون و تنوع دیدگاه صاحب‌نظران، عناوین و طبقه‌بندی‌های متفاوتی برای مضامین وجود دارد. در پژوهش حاضر تحلیلی مضامین بر اساس دیدگاه آتراید-استرلینگ در سه سطح مضمون‌های پایه (کدها و نکات کلیدی موجود در متن)، مضمون‌های سازمان‌دهنده (مقولات به‌دست آمده از ترکیب و تلخیص مضمون‌های پایه) و مضمون‌های فراگیر (مضمون‌های عالی دربرگیرنده اصول حاکم بر متن به‌عنوان یک کل) صورت گرفت (Attride-Stirling, 2001). در تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار Maxqda2020 کمک گرفته شد.

یافته‌ها

یافته‌های حاصل از تجزیه و تحلیل متن مصاحبه‌ها در قالب مضمون فراگیر ارزش‌های تجربه شده دانشگاهی و چهار مقوله سازمان‌دهنده تنظیم شد. مضمون‌های پایه و سازمان‌دهنده به‌دست آمده از مصاحبه‌ها به شرح جدول ۳ است.

جدول ۳

مضامین فراگیر، سازمان‌دهنده و پایه

مضمون فراگیر	مضمون سازمان‌دهنده	مضمون پایه
ارزش‌های علمی - پژوهشی	ارزش‌های آموزشی و یادگیری	اخلاق پژوهشی
		کارآمدی و کیفیت پژوهش
		پژوهش‌های بنیادی
		پژوهش آینده‌نگر
		ارتباطات علمی بین‌المللی
ارزش‌های تجربه شده دانشگاهی	ارزش‌های اجتماعی و ارتباطی	محتوای به‌روز و پژوهش‌محور
		تعهد حرفه‌ای و مسئولیت‌پذیری
		مداومت و پشتکار در یادگیری
		نظم و انضباط
		تنوع الگوهای یادگیری
ارزش‌های اقتصادی و شغلی	ارزش‌های اجتماعی و ارتباطی	دانشجو محور
		تعامل سازنده استاد و دانشجو
		همکاری تیمی
		تعامل سازنده میان استادان
		ارتباط خلاق با جامعه
ارزش‌های اقتصادی و شغلی	ارزش‌های اقتصادی و شغلی	رسیدگی به نیازهای دانشجویان
		همکاری با صنعت
		تجاری‌سازی پژوهش
		ایجاد درآمد برای استاد و دانشجو
حمایت مالی از دانشجویان	ارزش‌های اقتصادی و شغلی	وضعیت شغلی دانش‌آموختگان
		حمایت مالی از دانشجویان

در ادامه درباره هر کدام از مفاهیم مطرح شده توضیح مختصری ارائه شده است.

۱. ارزش‌های علمی و پژوهشی: این دسته از ارزش‌ها به کیفیت و کارآمدی پژوهش و ارتباطات علمی پرداخته و بر اساس اصول پژوهشی و اخلاق علمی شکل گرفته است.

- اخلاق پژوهشی: رعایت اصول و فرایندهای اخلاقی در اجرای پژوهش‌ها. تأکید بر صداقت پژوهشی اطمینان می‌دهد که کارهای علمی با دقت و شفافیت انجام می‌شوند و اعتماد عمومی به نتایج علمی حفظ می‌شود (Steneck, 2007). در این خصوص علاوه بر رعایت اصول اخلاقی پژوهش و سرقت علمی که توسط دانشجویان مختلف ذکر شده است، تعهد به فعالیت علمی اصیل نیز بیان می‌شود. مشارکت‌کننده شماره ۴ در خصوص شرایط لازم برای انجام دادن دفاع این چنین توضیح داد: "الزامی در ارائه مقاله نیست، ولی باید یک کمکی به علم و تکنولوژی شده باشد"

- کارآمدی و کیفیت پژوهش: تأکید بر اجرای پژوهش‌های با کیفیت بالا و مؤثر در حل مسائل و مشکلات صنعت. مشارکت‌کننده شماره ۱ در این خصوص چنین گفت: "پروژه‌هایی که کار می‌کنند، مثلاً یک مشکلی در صنعت است که اگر هم به دانشجو بدهند، حداقل خودشان می‌دانند که اگر این مشکل حل بشود، به درد صنعت می‌خورد یا صنعت می‌گوید من یک همچین مشکلی دارم؛ یعنی دو تا موقعیت هست یا استاد با توجه به شناختی که با صنعت دارد، می‌گوید که فلان مشکل هست و می‌خواهیم آن را حل کنیم یا صنعت می‌گوید ما فلان مشکل را داریم."

علیپور حافظی (Alipour Hafezi, 2024) در بررسی اسناد بالادستی نظام آموزش عالی در ایران به اهمیت مسئله‌محور بودن پژوهش‌ها در اسناد بالادستی و به ارتباط ضعیف دانشگاه و صنایع اشاره می‌کند.

- پژوهش‌های بنیادی: تحقیقات نظری برای بررسی و توسعه اصول و مفاهیم علمی. طبق توضیحات مصاحبه‌شوندگان، به صورت کلی می‌توان پژوهش‌های انجام شده را در دو بخش کلی طبقه‌بندی کرد: دسته‌ای از پژوهش مرتبط با صنعت هستند که هزینه انجام دادن آن نیز توسط صنعت تأمین می‌شود و دسته دوم پژوهش‌های بنیادی است که به منظور توسعه علم انجام و عمدتاً هزینه‌های آن توسط مراکز خاص تحقیقاتی تحت حمایت دولت‌ها تأمین می‌شود.

- پژوهش آینده‌نگر: تحقیقات متمرکز بر شناسایی و حل چالش‌های آتی. یکی از نکات ارزنده حاصل از مصاحبه‌ها آینده‌نگری در فرایند پژوهش‌های صنعتی بود. مشارکت‌کننده شماره ۹ از دانشگاه آلبرتا این گونه بیان کرد: "صنعت اینجا پروژه‌هایش برای چندین سال آینده‌اش انجام می‌شود، ولی صنعت در ایران از دانشگاه انتظار دارد مشکلات روزمره‌اش را حل کند. اما این گونه نیست و دانشگاه باید سی سال از صنعت جلوتر باشد و این مشکل ارتباط صنعت و دانشگاه ریشه در این مشکل اساسی دارد."

- ارتباطات علمی بین‌المللی: تبادل تجربه‌ها و نتایج پژوهش‌ها در سطح جهانی. ارتباط بین استادان و دانشگاه‌های مختلف در محافل علمی جهانی نیز یکی از اشارات و نکات تقریباً عام در تمام مصاحبه‌ها بود. مشارکت‌کننده شماره ۷: "دانش در خارج تفاوتش این است که به کل دنیا متصل است و قابلیت دسترسی به آن بیشتر است."

- محتوای به‌روز و پژوهش محور: استفاده از منابع و داده‌های نوین در اجرای پژوهش. مشارکت‌کننده شماره ۲: "محتوای علمی آن خیلی غنی‌تر است و استادهایی که دارند تدریس می‌کنند، خودشان واقعاً کار کرده‌اند و تحقیق خودشان را می‌گویند."

۲. ارزش‌های آموزشی و یادگیری

این دسته از ارزش‌ها به فرایند یادگیری و روابط بین دانشگاهی مربوط می‌شود و بر بهبود روش‌های یادگیری و تعاملات استاد-دانشجو تمرکز دارد.

- تعهد حرفه‌ای و مسئولیت‌پذیری: پایبندی به اصول و استانداردهای بالای یادگیری و آموزش و تعهد به ادای وظایف. مشارکت‌کننده شماره ۳ این‌چنین توضیح داد: "شما هر هفته باید چیز جدیدی بگویید و اعلام کنید که این هفته چی کار کردی و اگر اوکی نباشد، باید پاسخگو باشی که اینکه کار یک هفته نیست." مشارکت‌کننده شماره ۱۰ نیز در این خصوص گفت: "مثلاً در آزمایشگاه مسئول‌اند که یک کاری انجام بدهند، مثلاً منی که عضو یک گروهم، فقط یک دانشجو نیستم. شاید من ۶۰ درصد وقتم تحقیق باشه، ۲۰ درصد وقتم روی چیزهای دیگه است. هر دانشجویی مسئول یک‌سری از دستگاه‌ها می‌شود و افراد جدید را باید آموزش بدهد. دستگاه خراب می‌شود، باید تعمیر بکند و بهش می‌گویند مسئولیت که برای همه می‌گذارند".

- مداومت و پشتکار در یادگیری: تلاش مستمر و جدی برای گسترش دانش و مهارت‌ها. جو عمومی دانشگاه بر تلاشگری بی‌وقفه بنا شده است. در این خصوص مشارکت‌کننده شماره ۱ گفت: "فضا را طوری درست کردند که یک نفر هر چه دوست دارد تلاش کند و بهش برسد". مشارکت‌کننده شماره ۳ گفت: "سیستم اونجا یک جوریه است که همه دغدغه‌اش روی کار و پژوهش است، ولی در ایران این‌طوری نیست".

- نظم و انضباط: رعایت مقررات و دستورالعمل‌های دانشگاهی. در این خصوص عمده مصاحبه‌شوندگان تأکید کردند که دانشگاه در قبال خدماتی که به دانشجویان می‌دهد، طی قوانین و فرایندهای مشخصی فعالیت دانشجویان را رصد می‌کند. مشارکت‌کننده شماره ۱ گفت: "یک دانشجوی تمام‌وقت واقعاً تمام‌وقته. برای تحقیق باید وقت بگذاره و مثل یک کارمند صبح می‌رویم دانشگاه تا عصر و شب و اینا هستیم".

- تنوع الگوهای یادگیری: به‌کارگیری روش‌های مختلف آموزشی برای پاسخگویی به نیازهای متنوع دانشجویان. یکی از نکات گفتنی در برنامه‌های درسی، تنوع نظام‌های ارائه دروس و توجه به فعالیت‌های عملی و مهارتی است. مشارکت‌کننده شماره ۲ از تجربه زیسته خود گفت: "تفاوتی که درس‌های دکتری اینجا با دانشگاه شریف دارد، خیلی دنس (فشرده) است؛ یعنی محتوایی که ارائه می‌شود، خیلی فشرده است و کسی که دارد تدریس می‌کند، واقعاً در آن حوزه ۱۰ سال یا ۲۰ سال کار کرده و پژوهش‌های خودش را دارد می‌گوید و کیس استادی می‌آورد سر کلاس، دیوایس‌هاشو می‌آورد سر کلاس، میکروسکوپ می‌آورد و ما دیوایس‌هایش را می‌بینیم".

دانشجومحوری: توجه به خواسته‌ها و نیازهای فراگیران در فرایند آموزشی. دو بعد اصلی در دانشجومحوری را می‌توان ساختن دانشجویان و انعطاف‌پذیری برنامه‌ها دانست (Gover et al., 2019). این مضمون علاوه بر تغییر سبک و روش‌های یادگیری از استادمحوری به دانشجومحوری، به اهمیت دادن استادان و دانشگاه به نظرهای دانشجویان نیز می‌پردازد. در این خصوص مشارکت‌کننده شماره ۷ چنین گفت: "در خارج استاد برایش مهم است که دانشجو را راضی نگه دارد و نظرسنجی تأثیر زیادی دارد". مشارکت‌کننده شماره ۵ نیز در همین موضوع گفت: "اگر استاد به دانشجو خیلی سخت بگیرد، امکان اخراج شدن استاد وجود دارد. ولی در ایران بیشتر حق با استاد است و استادمحور است". مشارکت‌کننده شماره ۱۰ نیز ویژگی جالبی را توضیح داد: "شما یک درس را می‌توانی دو بار امتحان بدهی و اگر یک بار امتحان دادی و نمره‌ات خوب نشد، می‌توانی دوباره امتحان بدهی و نمره‌ات بهتر بشود. مثلاً استاد چهار تایم امتحان اعلام می‌کند و می‌گوید دو تا را انتخاب کن. من خودم چون آدم تنبلی‌ام، هیچ‌وقت یک امتحان را دو بار ندادم. ولی بچه‌ها راحت امتحان می‌دهند و حتی دفعه سوم هم می‌توانی از استاد اجازه بگیری و بگویی من می‌توانم یک بار دیگر امتحان بدهم و این خودش خیلی استرس را کم می‌کند".

- تعامل سازنده استاد و دانشجو: برقراری ارتباط مثبت و مؤثر بین اعضای هیئت علمی و دانشجویان. روابط سازنده بین استادان و دانشجویان که با احترام متقابل و انتظارات روشن مشخص می‌شود، به‌طور چشمگیر به ایجاد جو مثبت دانشگاهی کمک می‌کند (Estep et al., 2017). مشارکت‌کننده شماره ۳ در این خصوص گفت: "یک ارتباط کاملاً کاری و حرفه‌ای وجود دارد". مشارکت‌کننده شماره ۴ علاوه بر جدیت، به صمیمیت بین استاد و دانشجو اشاره می‌کند: "به‌کرات من اینجا استادهایی را دیدم که دانشجو را به خانه‌اش دعوت می‌کند یا به رستوران دعوت می‌کند. ولی استادهای این کار را برای گروه تحقیقاتی خودشان انجام می‌دهند، نه اینکه استادی که درس سه واحدی با دانشجو

دارد، بخواهد یک همچین کاری انجام بدهد. ولی در گروه‌های تحقیقاتی معمولاً رابطه استاد و دانشجو اکثراً طوری است که رابطه به صورت صمیمی بین آنها برقرار باشد."

۳. ارزش‌های اجتماعی و ارتباطی

این دسته از ارزش‌ها به روابط و تعاملات اجتماعی در دانشگاه و با جامعه اشاره دارد.

- همکاری تیمی: تعامل و همکاری در گروه‌های تحقیقاتی و آموزشی. توسعه ارزش‌های اخلاقی در دانشجویان مانند صداقت، احترام به دیگران، مسئولیت‌پذیری و تحمل، جنبه کلیدی آموزش دانشگاهی محسوب می‌شود (Gamage et al., 2021). مشارکت‌کننده شماره ۷ در این خصوص گفت: "می‌توان گفت که در آزمایشگاه‌ها کار گروهی است و گزارش کار توسط تمام نفرات گروه نوشته می‌شود". مشارکت‌کننده شماره ۲ نیز در این خصوص گفت: "خود دانشجویها عموماً خیلی به هم کمک می‌کنند، به خصوص آنهایی که در یک تیم‌اند".

- تعامل سازنده میان استادان: ایجاد ارتباط مؤثر و مثبت بین اعضای هیئت علمی. یکی از نکاتی که چند تن از دانشجویان آن را مطرح کردند، فعالیت‌های مشترک آموزشی و پژوهشی توسط استادان دانشگاه بود. برای مثال، چند استاد با هم یک درس را ارائه می‌کردند و هر کدام بخش متناسب با تخصص خود را تدریس می‌کنند.

- ارتباط خلاق با جامعه: ایجاد پیوند مؤثر و نوآورانه با جامعه و بازار کار. تعهد به مسئولیت اجتماعی به‌عنوان یک ارزش اصلی برای دانشگاه‌ها در حال ظهور است که نقش آنها را در پرداختن به چالش‌های اجتماعی از طریق پژوهش و تعامل با جامعه نشان می‌دهد (Brennan et al., 2004). اثرگذاری‌های فرهنگی و اقتصادی دانشگاه بر جامعه نیز یکی از نکات مشهود در دانشگاه‌های مطرح خارجی است. در این خصوص مشارکت‌کننده شماره ۹ چنین گفت: "دانشگاه آنجا جدا از جامعه نیست". مشارکت‌کننده شماره ۲ از روزهایی می‌گوید که عموم مردم می‌توانند از همه فضاهای دانشگاه بازدید کنند: "یک چیزی داریم به نام‌ای پی ال اف دی که همه آزمایشگاه‌ها کارهای تحقیقاتی خودشان را به نمایش می‌گذارند و تمام مرکزهای تحقیقاتی را درس را باز می‌کنند و می‌روی آنجا را می‌بینی".

- رسیدگی به نیازهای دانشجویان: ارائه خدمات و پشتیبانی‌های مناسب به دانشجویان. در این مضمون دو نمونه از جملات مشارکت‌کننده شماره ۴ آورده شده است که نشان‌دهنده رسیدگی به انواع و اقسام نیازهای دانشجویان است. برای مثال، "خیلی برای دانشگاه مهم است که وضعیت سلامتی دانشجو چه جوری است". "مراکزی در دانشگاه هست برای اینکه دانشجویی که بگوید استاد فلان رفتار را دارد و ما تحت فشاریم. مثلاً دانشگاه می‌تواند رسیدگی بکند که استاد خیلی قدرت مطلق در این زمینه نداشته باشد و این خود به خود کمک می‌کند که مشکلی برای دانشجو پیش نیاید و اگر استاد مشکلی دارد که باید بهش رسیدگی بشود، یک فرایند رسمی براشون وجود دارد". همچنین یکی از نکات قابل توجه در عمده مصاحبه‌ها توجه دانشگاه و دانشجویها به ورزش کردن است.

۴. ارزش‌های اقتصادی و شغلی

این دسته از ارزش‌ها به ابعاد اقتصادی و تجاری‌سازی پژوهش‌ها و وضعیت شغلی دانش‌آموختگان می‌پردازد.

- همکاری با صنعت: ارتباط و تبادل نظر با بخش‌های صنعتی. ارزش همکاری بین دانشگاه و صنعت به‌عنوان امری حیاتی برای پرورش نوآوری و افزایش قابلیت‌های شغلی دانش‌آموختگان شناخته می‌شود (Perkins & Neumayer, 2014). از کلیدی‌ترین نکات و تفاوت‌های فاحش میان دانشگاه‌های ایران و خارج از کشور، نحوه و نوع نگاه به صنعت است. مشارکت‌کننده شماره ۹ این نکته را این‌گونه بیان کرد: "وظیفه دانشگاه رشد صنعت است. استادی که نمی‌توانست در طول چهار سال از صنعت پروژه‌ای بگیرد، اخراج می‌شد. کلیت کاری که انجام می‌شد، در راستای پروژه‌ها و اهداف کشور چین بوده است. اما در ایران فقط مقاله می‌نویسند".

- تجاری‌سازی پژوهش‌ها: تبدیل یافته‌های پژوهشی به محصولات و خدمات اقتصادی. هدف درصد زیادی از پژوهش‌ها تولید ثروت است. در این خصوص مشارکت‌کننده شماره ۲ گفت: "به شرکت‌هایی که از تحقیقات استادان و دانشجویان در دانشگاه تشکیل می‌شوند، می‌گویند اس پی ناف. اس پی ناف به شرکت‌هایی گفته می‌شود که نتیجه تحقیقات یک گروه بوده، مثلاً چند سال استاد روی این فضا کار کرده و آن تکنولوژی را به یک مرحله خاصی رسانده و می‌آید آن را اس پین آف می‌کند؛ یعنی می‌آید یک شرکتی می‌زند و این تکنولوژی را می‌فروشد". مشارکت‌کننده شماره ۱۰ نیز گفت: "استادها اگر پتنت بدهند یا خروجی پژوهشی خوب داشته باشند، درآمد خوبی به دست می‌آورند".
- ایجاد درآمد برای استاد و دانشجو: تأمین منابع مالی از طریق پژوهش و همکاری با صنعت. مشارکت‌کننده شماره ۷ در نقدی به الگوی فعالیت در دانشگاه‌های ایران می‌گوید: "فرایندی که در پژوهش در رشته‌های مهندسی تعریف شده، اشتباه است (موضوعات تخیلی کار می‌شود). ارتباط با صنعت اصل کار مهندسی است و مسیر الان اشتباه است و دانشجو باید حقوق دریافت کند تا به کارهایش پایبند باشد (زمانی امضا می‌کردند فقط کار نیمه‌وقت باشد) و مقاله اجباری اشتباه است". مشارکت‌کننده شماره ۹ نیز می‌گوید: "حقوق دانشجوی ارشد و دکتری را استاد از پروژه تأمین می‌کند".
- وضعیت شغلی دانش‌آموختگان: توجه به اشتغال و موفقیت حرفه‌ای دانش‌آموختگان. مشارکت‌کننده شماره ۴ به زیبایی توضیح چنین داد: "نگاه اقتصادی خیلی عامل بزرگیه برای آنها که بدانند بعد از گرفتن مقطع ارشد و دکتری، با آن شغلی که به‌عنوان کارمند یک شرکت مثلاً یک مهندس مکانیک یا مهندس پایه استخدام می‌شود، توانایی مدیریت یک زندگی یک نفره یا دو نفره با آن حقوق را خواهند داشت". مشارکت‌کننده شماره ۱۰ گفت: "دانشگاه در طول سال نمایشگاه‌های شغلی برگزار می‌کند و شرکت‌های مختلف آن حوزه را دعوت می‌کند و آنها می‌آیند و خیلی از بچه‌ها همانجا جذب می‌شوند".
- حمایت مالی از دانشجویان: تأمین منابع مالی برای دانشجویان به‌منظور ادامه تحصیل. یکی از نکات قابل تأمل در این موضوع، این است که عمده مصاحبه‌شوندگان یکی از دلایل مهاجرت خود را تأمین مالی در دوره تحصیل ذکر می‌کنند. در این خصوص مشارکت‌کننده شماره ۹ گفت: "افراد تمام‌وقت و با حقوق کار می‌کنند". مشارکت‌کننده شماره ۴ چنین توضیح داد: "دانشجوی ارشد یا دکتری که می‌آید اینجا، نیازی به گرفتن حمایت مالی از سمت خانواده‌اش را ندارد".

بحث و نتیجه‌گیری

فرهنگ دانشگاهی، آن‌گونه که در مدل سه‌لایه‌ای ادگار شاین (Schein, 2010) تحلیل شده است، از سه سطح تشکیل می‌شود: لایه بیرونی شامل مصنوعات قابل مشاهده، لایه میانی شامل ارزش‌های پذیرفته‌شده و لایه عمیق شامل مفروضات بنیادین. این مدل به‌درستی نشان می‌دهد که «ارزش‌های واقعی» یک نهاد آموزشی، نه صرفاً در بیانیه‌ها و شعارها، بلکه در تجربه زیسته اعضای آن بازتاب می‌یابد. نظریه میدان‌های فرهنگی بوردیو (Bourdieu, 1984) نیز دانشگاه را به‌مثابه یک میدان عمل تلقی می‌کند که در آن، بازیگران (استادان، دانشجویان و مدیران) با سرمایه‌های مختلف (علمی، فرهنگی و اقتصادی) در تعامل‌اند و ارزش‌های حاکم، هم بازتاب قدرت‌های نمادین و هم ابزار بازتولید آنها هستند. در چنین چارچوبی، تجربه دانشجویان مهاجر نخبه‌نه تنها بازتابی از ادراک آنها از ارزش‌های دانشگاهی است، بلکه مواجهه آنها با یک میدان فرهنگی جدید و سازوکارهای مشروعیت‌بخشی به آن است. در پژوهش حاضر ارزش‌های دانشگاهی در تجارب زیسته دانشجویان نخبه مهاجر در حال تحصیل در دانشگاه‌های برتر دنیا واکاوی شد. ارزش‌های حاصل از تجارب زیسته در چهار بعد اصلی ارزش‌های علمی پژوهشی، ارزش‌های آموزشی و یادگیری، ارزش‌های اجتماعی و ارتباطی و ارزش‌های اقتصادی و شغلی استخراج شد.

ارزش‌های علمی و پژوهشی: صداقت و رعایت اخلاق و اصول پژوهشی از ارزش‌های کلیدی اشاره شده توسط عمده مشارکت‌کنندگان است. صداقت تحقیقاتی نه تنها یک ارزش، بلکه پیش‌نیازی برای پیشرفت علمی است، زیرا اطمینان می‌دهد که تحقیقات به صورت صادقانه انجام و نتایج به دقت گزارش می‌شوند که این برای پیشرفت دانش حیاتی است (Resnik, 2015). صداقت علمی، شفافیت و ملاحظات اخلاقی اصول بنیادین در شیوه‌های تحقیق هستند. دانشگاه‌ها بر اهمیت آزادی آکادمیک و برتری علمی تأکید می‌کنند که به محققان اجازه می‌دهد بدون محدودیت به کاوش، سؤال کردن و اشتراک‌گذاری دانش بپردازند (U. B. C. Provost, 2025). علاوه بر این، تعهد به استفاده از روش‌های علمی باز نظام ارزشی را بازتاب می‌دهد که دسترسی‌پذیری و تکرارپذیری یافته‌های تحقیقاتی را در اولویت قرار می‌دهد (Nosek et al., 2015). نوآوری و پژوهش‌های کارآمد و اثرگذار اجتماعی نیز از دیگر موارد مشترک و پرتکرار است. دانشگاه‌ها به طور فزاینده استراتژی‌های نوآورانه را برای افزایش قابلیت‌های پژوهشی و تأثیر اجتماعی خود اتخاذ می‌کنند، به طوری که شبکه‌های همکاری و اشتراک دانش به محرک‌های کلیدی نوآوری در محیط‌های دانشگاهی تبدیل شده‌اند (Bogers et al., 2018).

ارزش‌های آموزشی و یادگیری: دانشجو محوری به عنوان یکی از اصولی است که در همه دانشگاه‌ها به عنوان یک ارزش کلیدی مطرح است و در صحبت‌های هر ده مشارکت‌کننده به وفور مصادیق آن آمده است. یادگیری دانشجو-محور شامل مشارکت فعال دانشجو در فرایند آموزشی و توانایی دانشجویان برای انتخاب چه چیزی، چه زمانی، کجا و چگونه یاد بگیرند است که درک و تفکر درباره مسائل را ترویج و به دانشجویان در توسعه مهارت‌های تفکر، تحلیل و ترکیب سطح بالاتر کمک می‌کند (Zhang et al., 2023). ارزش‌های آموزشی بر ایجاد فرهنگی از یادگیری تأکید دارند که تفکر انتقادی، فراگیری و رشد شخصی را ترویج می‌کند. مؤسساتی مانند دانشگاه کمبریج بر تشویق روحیه پرسشگری و ارتباط بین تدریس، پژوهش و علم تأکید دارند. همچنین دانشگاه‌هایی که تنوع را در اولویت قرار می‌دهند، محیط‌هایی غنی از دیدگاه‌های مختلف ایجاد می‌کنند که تجربه آموزشی کلی را تقویت می‌کند (Klein, 2010). ارزش‌های آموزشی و پژوهشی را برزنیک و لو (Beytekin et al., 2010) به عنوان یکی از ارزش‌های اصلی در دانشگاه‌های برتر دنیا مطرح کرده‌اند.

ارزش‌های اجتماعی و ارتباطی: این دسته از ارزش‌ها به روابط و تعاملات اجتماعی در دانشگاه و با جامعه اشاره دارد. امینی باغ و سلیمی (Aminnibag & Salimi, 2025) همسو با نتیجه پژوهش حاضر به ترویج فرهنگ همکاری و احترام متقابل در دانشگاه اشاره می‌کنند. مسئولیت اجتماعی از دیگر نتایج پژوهش حاضر به طور فزاینده به عنوان ارزش اصلی در میان دانشگاه‌های برتر شناخته می‌شود. بسیاری از مؤسسات دانشجویان را تشویق می‌کنند تا در خدمات اجتماعی و ابتکارات اجتماعی شرکت کنند و بدین ترتیب، دانش خود را به مسائل واقعی تبدیل و همدلی را تقویت کنند. از جمله موارد در ارزش‌های محوری دانشگاه MIT به عنوان برترین دانشگاه دنیا که مطرح شده، این است: "ما تلاش می‌کنیم تا جامعه خود را به مکانی انسانی و خوشایند تبدیل کنیم که در آن افراد با استعدادها و زمینه‌های مختلف بتوانند رشد و شکوفایی لازم را داشته باشند و همه ما احساس کنیم که به آن تعلق داریم". احترام و ارزش برای اقوام، هویت‌ها و دیدگاه‌های گوناگون و همچنین تعهد به روش‌های خلاقانه، انعطاف‌پذیر و سخاوتمندانه برای همکاری با مجموعه‌های مختلف نیز در ذیل این ارزش مطرح است (Massachusetts Institute of, 2024).

ارزش‌های اقتصادی و شغلی: ارتباط مستمر دانشگاه با صنعت از دیگر نتایج اصلی این پژوهش است. اصغری (Asghari, 2022) افزایش شانس شغلی دانشجویان بین‌المللی را ناشی از ارتباط مستمر با صنعت ذکر می‌کند. دانشگاه‌ها در نقش شریک استراتژیک تمام ظرفیت و توان خود را برای کمک به صنعت و توانمندسازی آنها به کار می‌گیرند (Farahi & Beigi Nasrabadi, 2023). نظام‌های آموزشی باید دانشجویان را برای نقش‌آفرینی مؤثر در جامعه و بازار کار آماده کنند که این خود به توسعه پایدار و بهبود کیفیت زندگی منجر می‌شود (Oecd, 2019). ارزش‌های اقتصادی مربوط به اهمیت کارآفرینی، ایجاد ثروت و آماده‌سازی دانشجویان برای موفقیت شغلی اشاره دارد. مفهوم "دانشگاه

کارآفرین" نقش دانشگاه‌ها را در پیشبرد نوآوری از طریق تجاری‌سازی تحقیقات و مشارکت‌های صنعتی برجسته می‌کند (Audretsch, 2014). علاوه بر این، دانشگاه‌های برتر به‌طور جدی سعی دارند استراتژی‌های علمی و پژوهشی خود را با نیازهای اقتصادی جامعه و صنعت هماهنگ کنند تا هم قابلیت اشتغال دانشجویان و هم تأثیر اجتماعی را افزایش دهند (David, 2024).

در جمع‌بندی نهایی می‌توان گفت که ارزش‌هایی همچون صداقت پژوهشی، آزادی آکادمیک، مشارکت تیمی، تعهد اجتماعی و دانش‌محوری که به‌کرات در داده‌ها مشاهده شدند، در واقع، تجلی «فضای تجربی» و «اخلاق نهادی» دانشگاه‌های مقصد هستند؛ یعنی همان کیفیتی که گیدنز از آن به‌عنوان «ساخت‌یابی نهادها از طریق کنش» یاد می‌کند. به بیان دیگر، این ارزش‌ها فقط از طریق اسناد منتقل نمی‌شوند، بلکه در کنش‌های روزمره، بازتولید و تقویت می‌شوند (Giddens, 1990). یافته‌ها همچنین تأیید می‌کنند که دانشجویان استفاده از فرصت‌های مرتبط با صنعت، برخورداری از آزادی‌های آموزشی، احترام به کرامت دانشجویان و جلب پشتیبانی عاطفی در محل تحصیل که در مجموع، بخشی از «سرمایه نمادین دانشگاه» را شکل می‌دهند، در دانشگاه محل تحصیل به‌خوبی تجربه کرده‌اند. این همان عاملی است که دانشگاه‌های مقصد را به فضاهایی برای رشد چندبعدی بدل می‌کند و درنهایت، نوعی تربیت جامع آکادمیک را ممکن می‌سازد.

از منظر نظریه یادگیری تحولی (Mezirow, 1991)، تجربه این دانشجویان نوعی «یادگیری گفتگویی» نیز محسوب می‌شود که در آن فرد با نظام ارزشی متفاوت مواجه می‌شود و باید چارچوب‌های پیشین خود را بازاندیشی کند. بسیاری از مشارکت‌کنندگان به تغییر در برداشت خود از «دانشگاه»، «استاد»، و «مسئولیت‌پذیری آکادمیک» اشاره کرده‌اند که نشان می‌دهد زیست دانشگاهی خود را با آن منطبق ساخته‌اند. از سوی دیگر، تحلیل مقایسه‌ای ارزش‌های موجود در بیانیه‌های دانشگاه‌های ایرانی و ارزش‌های تجربه‌شده در دانشگاه‌های مقصد نشان می‌دهد که در بسیاری از موارد، ارزش‌ها در اسناد داخلی به‌شکل «ایدئال‌های اخلاقی غیرعملیاتی» باقی مانده‌اند. این موضوع می‌تواند در قالب نقد نهادگرایانه سیاست‌های آموزش عالی در ایران صورت‌بندی شود. به‌طور مشخص، نبود سازوکارهای نهادینه‌سازی ارزش‌ها در دانشگاه‌های ایرانی، موجب شده است ارزش‌هایی چون آزادی علمی، ارتباط دانشگاه و صنعت یا توجه به رفاه روانی دانشجویان بیشتر شعاری و کمتر زیسته باشند.

پیشنهادها

پیشنهادهای کاربردی زیر مستخرج از یافته‌های پژوهش ارائه می‌شود:

به‌منظور ارتقای کیفیت آموزش عالی در ایران، لازم است دانشگاه‌های کشور برای تحقق چهار ارزش مد نظر این پژوهش برنامه‌ریزی هدفمند داشته باشند. در حوزه ارزش‌های علمی و پژوهشی، با ایجاد سازوکارهای ارتباط ساختارمند با صنعت و نهادینه‌سازی اخلاق پژوهش می‌توان پژوهش‌های دانشگاهی را کارآمدتر، مسئله‌محور و در جهت اهداف صنعت تعریف کرد. در زمینه ارزش‌های آموزشی و یادگیری، با پیاده‌سازی آموزش دانش‌محور و مسئولیت‌پذیر، متنوع‌سازی روش‌های ارزشیابی و ترویج یادگیری تعاملی، می‌توان کیفیت فرایند یاددهی-یادگیری را افزایش داد. در بعد اجتماعی و ارتباطی، گسترش تعاملات سازنده استاد-دانشجو و طراحی برنامه‌هایی برای ارتباط دانشگاه با جامعه، می‌تواند به تقویت سرمایه اجتماعی و فرهنگی دانشگاه افزود. درنهایت، در بعد اقتصادی و شغلی، حمایت از استارت‌آپ‌های دانشگاهی، توسعه همکاری‌های دانشگاه-صنعت و تأسیس مراکز راهنمایی شغلی، می‌تواند در افزایش کارآمدی اقتصادی دانشگاه و اشتغال‌پذیری دانش‌آموختگان نقش مهمی داشته باشند. اجرای این پیشنهادها نه تنها به ادراک مطلوب و بهبود تجربه زیسته دانشجویان می‌انجامد، بلکه گامی مؤثر در تبدیل دانشگاه‌های ایرانی به نهادهایی مسئول، نوآور و متصل به جامعه خواهد بود. به پژوهشگران توصیه می‌شود که همسو با پژوهش حاضر، درباره فرایندهای نهادینه‌سازی ارزش‌ها در دانشگاه‌های موفق و بومی‌سازی آنها در بافت دانشگاهی ایران و همچنین سنجش پیوسته شکاف میان ارزش‌های اعلام‌شده و تجربه‌شده در دانشگاه‌ها و چگونگی رفع این شکاف‌ها پژوهش انجام دهند.

تعارض منافع

در انجام مطالعه حاضر، هیچ‌گونه تضاد منافی وجود ندارد.

References

- Alipour Hafezi, M. (2024). Expectations of upstream documents from the higher education system. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 30(2), 1-15. <https://doi.org/10.61838/KMAN.IRPHE.30.2.1>
- Alizadeh, M. (2022). Identifying the Core Values of Universities (Case Study: Amin University). *Culture in Islamic University*, 12(42), 205-223. https://ciu.nahad.ir/article_977.html
- Altbach. (2007). *Academic freedom: International realities and challenges*. Brill. <https://doi.org/10.1163/9789087903596>
- Aminnibag, A., & Salimi, J. (2025). Qualitative Analysis of Faculty Members' Perceptions of Creative University: A Path to Educational Innovation. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 31(2), 45-66. <https://doi.org/10.61838/KMAN.IRPHE.31.2.3>
- Asghari, F. (2022). A Phenomenological Study of the Lived Experience of Iranian Students as International Students. *Journal of Higher Education Curriculum Studies*, 12(24), 365-394. https://www.icsajournal.ir/article_146051.html
- Attride-Stirling, J. (2001). Thematic networks: an analytic tool for qualitative research. *Qualitative Research*, 1(3), 385-405. <https://doi.org/10.1177/146879410100100307>
- Audretsch, D. B. (2014). From the entrepreneurial university to the university for the entrepreneurial society. *Journal of Technology Transfer*, 39(3), 313-321. <https://doi.org/10.1007/s10961-012-9288-1>
- Baghershahi, S., Taleb, Z., & Sadeghi, A. (2023). Students' Lived Experiences of Virtual Education Culture in Higher Education. *Journal of Higher Education Curriculum Studies*, 14(27), 171-196. <https://doi.org/10.22034/hecs.2023.178418>
- Beytekin, O. F., Dogan, M., & Beytekin, O. (2010). The Organizational Culture at the University. *International Journal of Educational Research*, 1-13. https://ijer.inased.org/files/4/manuscript/manuscript_34/ijers-34-manuscript-151255.pdf
- Bogers, M., Chesbrough, H., & Moedas, C. (2018). Open Innovation: Research, Practices, and Policies. *California Management Review*, 60(2), 5-16. <https://doi.org/10.1177/0008125617745086>
- Bondarenko, O. R. (2022). Higher Education Goals and University Ranking: Random Variables? *Journal of Education and Development*, 6(1), 11. <https://doi.org/10.20849/JED.V6I1.978>
- Borhannejad, P., Salimi, G., & Mohhamadi, M. (2022). Analyzing the lived experiences of doctoral students' study opportunities abroad. *Iranian Higher Education*, 14(1), 24-42. <https://ihej.ir/article-1-1693-en.html>
- Bourdieu, P. (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. Harvard University Press. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780429306419-82/distinction-social-critique-judgement-taste-pierre-bourdieu>
- Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Brennan, J., King, R., & Lebeau, Y. (2004). *The role of universities in the transformation of societies: An international research project*. Centre for Higher Education Research and Information/Association of. <https://oro.open.ac.uk/6555/>
- Breznik, K., & Law, K. M. Y. (2019). What do mission statements reveal about the values of top universities in the world? *International Journal of Organizational Analysis*, 27(5), 1362-1375. <https://doi.org/10.1108/IJOA-08-2018-1522>
- David, T. (2024). Elsevier & Eindhoven University of Technology Collaborate to Explore the Future of Higher Education.
- Eghdampour, R., Keshtiaray, N., & Esmaili, R. (2020). Student's experiences of Social Responsibility in the university. *Journal of Higher Education Curriculum Studies*, 10(20), 237-264. https://www.icsajournal.ir/article_99706.html
- Estep, C. M., Velasco, J. G., Culbertson, A. L., & Conner, N. W. (2017). An investigation into mentoring practices of faculty who mentor undergraduate researchers at a Hispanic serving institution. *Journal of Hispanic Higher Education*, 16(4), 338-358. <https://doi.org/10.1177/1538192716661906>
- Farahi, M. M., & Beigi Nasrabadi, F. (2023). University and industry: From contracting relations to strategic partnerships; providing strategic role model in university-society relations. *Quarterly Journal of Research and Planning in Higher Education*, 26(1), 97-122. https://journal.irphe.ac.ir/article_702995.html
- Gamage, K. A. A., Dehideniya, D. M. S. C. P. K., & Ekanayake, S. Y. (2021). The Role of Personal Values in Learning Approaches and Student Achievements. *Behavioral Sciences*, 11(7). <https://doi.org/10.3390/BS11070102>
- Giddens, A. (1990). *The Consequences of Modernity*. Stanford University Press. <https://voidnetwork.gr/wp-content/uploads/2016/10/The-Consequences-of-Modernity-by-Anthony-Giddens.pdf>
- Gover, A., Loukkola, T., & Peterbauer, H. (2019). Student-centred learning: approaches to quality assurance. European University Association.
- Hendrickson, R. M. (2023). *Academic leadership and governance of higher education: a guide for trustees, leaders, and aspiring leaders of two- and four-year institutions*. Routledge. <https://www.routledge.com/Academic-Leadership-and-Governance-of-Higher-Education-A-Guide-for-Trustees-Leaders-and-Aspiring-Leaders-of-Two--and-Four-Year-Institutions/Harris-Lane-Sun-Baker/p/book/9781642674095>
- Horrocks, C., Brooks, J., & Horrocks, C. N. (2018). *Interviews in Qualitative Research*. https://books.google.com/books/about/Interviews_in_Qualitative_Research.html?id=ZdB2DwAAQBAJ
- International Center for Academic, I. (2021). The fundamental values of academic integrity. International Center for Academic Integrity.
- Javaadpoor, G. H. (2020). Analysis of differentiation between scientific and non-scientific values. *Sophia Perennis*, 16(36), 107-136. <https://doi.org/10.22034/IW.2020.210977.1387>

- Klein, J. T. (2010). A Taxonomy of Interdisciplinarity. In *The Oxford Handbook of Interdisciplinarity*. Oxford University Press. <https://gf96online.com.my/wp-content/uploads/2023/05/fccnegf-e-transformative-dimensions-of-adult-learning-18095674-ts96b.pdf>
- Massachusetts Institute of T. (2024). MIT Values.
- Mezirow, J. (1991). *Transformative Dimensions of Adult Learning*. Jossey-Bass. https://books.google.com/books/about/Transformative_Dimensions_of_Adult_Learn.html?id=4xmfAAAAMAAJ
- Mohammadi, M. (2022). Analysis of Farhangian University students' lived experiences of religious life. *Pouyesh in Humanities Education*, 8(28), 153-170. https://humanities.cfu.ac.ir/article_2428_en.html
- Nosek, B. A., Alter, G., Banks, G. C., Borsboom, D., Bowman, S. D., Breckler, S. J., Buck, S., Chambers, C. D., Chin, G., & Christensen, G. (2015). Promoting an open research culture. *Science*, 348(6242), 1422-1425. <https://doi.org/10.1126/science.aab2374>
- Oecd. (2019). An OECD Learning Framework 2030. In (pp. 23-35). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-26068-2_3
- Pasandideh, J., Ahmady, G., & Dehghanzadeh, A. (2016). Academic culture and its changes in Iran. *Journal of Educational Studies*, 7, 22-34. <https://nama.ajaums.ac.ir/article-1-43-en.html>
- Perkins, R., & Neumayer, E. (2014). Geographies of educational mobilities: Exploring the uneven flows of international students. *Geographical Journal*, 180(3), 246-259. <https://doi.org/10.1111/geoj.12045>
- Razavieh, A. (2017). *Research Methods in Behavioral and Educational Sciences*. Shiraz University Press.
- Resnik, D. B. (2015). What is ethics in research & why is it important.
- Roche, G. (1988). *Field of Cultural Studies*. Attar Publications. <https://doi.org/10.1080/07266472.1988.11449877>
- Schein, E. H. (2010). *Organizational Culture and Leadership*. [https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=DlGhIT34jCUC&oi=fnd&pg=PR9&dq=Schein,+E.+H.+\(2010\).+Organizational+Cul+ture+and+Leadership.+%09&ots=-fuX4mSfCR&sig=wkMStCSFDycq39pMN6X1aqW3i5M](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=DlGhIT34jCUC&oi=fnd&pg=PR9&dq=Schein,+E.+H.+(2010).+Organizational+Cul+ture+and+Leadership.+%09&ots=-fuX4mSfCR&sig=wkMStCSFDycq39pMN6X1aqW3i5M)
- Şimon, S., Stoian, C. E., & Gherheş, V. (2020). The Concept of Sustainability in the Romanian Top Universities' Strategic Plans. *Sustainability*, 12(7), 2757. <https://doi.org/10.3390/su12072757>
- Smith, D. (2020). *Diversity's promise for higher education: Making it work*. Johns Hopkins University Press. <https://doi.org/10.56021/9781421438405>
- Steneck, N. H. (2007). Introduction to the Responsible Conduct of Research.
- U. B. C. Provost, V. P. A. (2025). Academic values.
- Zaker Salehi, G. (2018). *Issues in Higher Education in Iran*. Research Institute for Cultural and Social Studies.
- Zhang, X., Zhang, B., & Zhang, F. (2023). Student-centered case-based teaching and online-offline case discussion in postgraduate courses of computer science. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*, 20(1), 1-20. <https://doi.org/10.1186/s41239-022-00374-2>

